

LIETUVOS BANKAS
EUROSISTEMA

Įmonių apklausos apžvalga

2023

APKLAUSOS TIKSLAI IR SUDARYMO METODAI

Ne finansų įmonių (toliau – įmonės) apklausa¹ atliekama siekiant gauti informacijos apie įmonių finansinės būklės ir veiklos tendencijas, įvertinti įmonių paklausą finansiniams ištekliams, skolinimosi iš kredito ir kitų finansų įstaigų² pokyčius, skolinimo įmonėms sąlygų kaitą, neigiamos ekonominės aplinkos padarinius bei kitus su įmonių sektoriaus raida ir jos tvarumu susijusius aspektus.

Naujausia apklausa Lietuvos banko užsakymu atlikta 2023 m. liepos–rugpjūčio mėn., atsakymai gauti iš 512 Lietuvoje veikiančių įmonių. Per apklausą apklausti įmonių vadovai arba finansininkai. Apklausoje dalyvavusių įmonių imties pasiskirstymas pagal darbuotojų skaičių ir veiklos sritį sudarytas proporcingai, atsižvelgiant į Lietuvoje veikiančių įmonių sukuriama pridėtinę vertę pagal įmonių dydį ir sektorių (dėl statistinio atsakymų tikslumo buvo užtikrinta, kad dalyvautų bent 30 respondentų iš vieno pogrupio). Toliau esančiose lentelėse atvaizduotas imties pasiskirstymas pagal darbuotojų skaičių, veiklos sritį ir apskritį. Šioje apžvalgoje įmonės, turinčios iki 9 darbuotojų, vadinamos mažomis, turinčios 10 ir daugiau, bet mažiau negu 50 darbuotojų, – vidutinėmis, o turinčios 50 ir daugiau darbuotojų – didelėmis įmonėmis³.

1 lentelė. Apklausoje dalyvavusių įmonių, turinčių nurodytą skaičių darbuotojų ir veikiančių nurodytoje veiklos srityje, skaičius⁴

Darbuotojų skaičius	Pramonė	Statyba	Prekyba	Paslaugos	Iš viso
1–9	32	28	33	49	142
10–49	34	31	39	48	152
50 ir daugiau	68	29	45	63	205
Iš viso	134	88	117	160	499

2 lentelė. Apklausoje dalyvavusių įmonių, veikiančių nurodytoje apskrityje ir veiklos srityje, skaičius⁵

Apskritis	Pramonė	Statyba	Prekyba	Paslaugos	Iš viso
Alytaus	8	11	10	13	42
Kauno	22	18	30	30	100
Klaipėdos	30	14	15	19	78
Marijampolės	8	6	15	21	50
Panevėžio	12	8	10	15	45
Šiaulių	15	8	10	4	37
Tauragės	0	5	5	14	24
Telšių	6	0	2	6	14
Utenos	5	4	2	3	14
Vilniaus	28	16	20	39	103
Iš viso	134	90	119	164	507

¹ Šios apklausos rezultatams, kaip ir visiems atrankiniams kiekybiniais tyrimams, galioja statistinės paklaidos kriterijus.

² Šioje apklausoje kredito įstaigomis yra vadinami komerciniai bankai ir kredito unijos, o kitomis finansų įstaigomis – išperkamosios nuomos (lizingo) bendrovės ir kiti finansinę veiklą vykdančios ūkio subjektai, iš kurių ne finansų įmonės gali pasiskolinti savo veiklos reikmėms.

³ Europos Komisijos ir dažniausiai tarptautinėje praktikoje įmonės pagal dydį yra grupuojamos taip: labai mažos įmonės – tai įmonės, kuriose dirba iki 10 darbuotojų, mažos įmonės – nuo 10 iki 50 darbuotojų, vidutinės įmonės – nuo 50 iki 250 darbuotojų, didelės įmonės – daugiau kaip 250 darbuotojų. Kadangi Lietuvoje dominuoja smulkusis ir vidutinis verslas, šioje apžvalgoje taikomas Lietuvai pritaikytas įmonių grupavimas pagal dydį.

⁴ Iš viso apklausoje atsakymus pateikė 512 įmonių, tačiau 13 iš jų nenurodė darbuotojų skaičiaus arba veiklos srities.

⁵ Iš viso apklausoje atsakymus pateikė 512 įmonių, tačiau 5 iš jų nenurodė veiklos srities.

SANTRAUKA

Apie pusę apklaustų įmonių nurodė, kad suprastėjusi ekonominė aplinka sumažino jų produkcijos paklausą ar uždirbamą pelną. 2023 m. sumažėjusi darbuotojų samda ateinančiais metais turėtų atsigauti, įmonės ketina toliau didinti darbuotojų skaičių bei atlyginimus, tikisi vidaus ir išorės paklausos atsigavimo, o vartotojų kainos turėtų kilti gerokai lėčiau nei pernai. 2023 m. daugiausia besiklovusios vidaus išteklių, per ateinančius metus įmonės ketina labiau diferencijuoti veiklos finansavimosi šaltinius, didindamos finansavimą iš išorės (valstybės paramą, Europos Sąjungos (ES) fondų įsisavinimą, lizingą, išperkamąją nuomą, faktoringą ir kt.). Lietuvos verslui kredito įstaigos yra vis mažiau reikšmingas veiklos finansavimo šaltinis, o skolinimosi iš jų įmonės neketina didinti ir kitąmet. Vis dėlto trečdaliui įmonių dar trūksta informacijos apie skolinimo ir valstybės pagalbos priemones. Su sunkumais skolinantis susiduriančių įmonių dalis ir atmestų paskolų paraiškų dalis per metus nepadidėjo, tačiau padaugėjo atmetamų mažų įmonių paraiškų. Dažniausios paraiškų atmetimo priežastys – prastai įvertinta įmonės finansinė būklė ir nepakankamas užstatas. Pakilusių palūkanų normų aplinkoje įmonės ir toliau vykdė savo įsipareigojimus ir tebėra pakankamai atsparios. Nesitikima, kad daugės bankrotų, o susiklosčius nepalankiai padėčiai, kredito įstaigų rizika būtų apribota – absoliuti dauguma paskolų yra užtikrintos užstatu. Sumažėjusi paklausa ir išaugusios palūkanų normos labiausiai neigiamai paveikė pramonės sektoriaus įmones, kurioms sunkiau sekėsi vykdyti įsipareigojimus, tačiau ateinančiais metais jos tikisi paklausos atsigavimo tiek vidaus, tiek išorės rinkose.

APIBENDRINTI ĮMONIŲ APKLAUSOS REZULTATAI

EKONOMINĖ APLINKA

Suprastėjusi ekonominė aplinka labiausiai atsiliepė įmonių parduodamų prekių ir teikiamų paslaugų paklausai, situacija sudėtingiausia pramonės ir prekybos sektoriuose. Net 45 proc. įmonių nurodė bendrą paklausos sumažėjimą, o padidėjusią paklausą – 22 proc. (žr. 1 pav.). Vidaus paklausos tendencijos buvo tokios pačios – padidėjusią paklausą nurodė daug mažiau įmonių nei sumažėjusią paklausą, tad bendras vidaus paklausos balansas tapo neigiamas (–22 %, o 2022 m. buvo 10 %; žr. 9 pav.). Labiausiai sumažėjusia vidaus paklausa skundėsi prekybos ir pramonės įmonės (atitinkamai –34 ir –33 % paklausos balansas), pažymėjusios, kad paklausa sumažėjo vidutiniškai 6 proc.

Daugumai įmonių neigiamos ekonominės tendencijos sumažino pelną, teko didinti produkcijos kainas ar mažinti gamybos apimtį. Dėl suprastėjusios ekonominės aplinkos daugiau nei pusė atsakiusių įmonių uždirbo mažiau pelno, o bendras padidėjusį ir sumažėjusį pelną fiksavusių įmonių balansas sudarė –28 proc. punktus (žr. 7 pav.). Prekybos sektorius išsiskyrė su –50 proc. punktų siekiančiu pelningų įmonių balansu, o paslaugų įmonių šis rodiklis sudarė –11 proc. punktų. Siekdamas sumažinti neigiamas pasekmes, įmonės didino prekių ir paslaugų kainas (41 % įmonių): kad kainas kėlė, dažniausiai nurodė statybos ir paslaugų sektorių įmonės (atitinkamai 48 ir 43 %), prekybos sektoriuje tokių įmonių buvo trečdalis, jos taip pat mažino gamybos apimtį (35 %).

Naujų darbuotojų samda stagnavo, tačiau įmonės sparčiai kėlė esamų darbuotojų atlyginimus. Nors 2022 m. darbuotojų samdymo planai buvo labai teigiami (33 % įmonių ketino didinti darbuotojų skaičių ir tik 5 % mažinti), darbuotojų samda praėjusius 12 mėn. buvo neigiama (–5 %; žr. 10 pav.). Labiausiai darbuotojų skaičiaus mažėjimas fiksuotas didelėse įmonėse (–12 %), taip pat paslaugų (–9 %) ir pramonės (–7 %) sektoriuose. Beveik 60 proc. įmonių nurodė, kad per pastaruosius metus kėlė darbuotojų atlyginimus, o 40 proc. jų nekeitė. Per metus įmonės darbuotojų atlyginimus padidino vidutiniškai 12 proc.

Darbo rinkos perspektyvas įmonės vertina optimistiškai: tikisi teigiamos vietinių darbuotojų samdos, atlyginimus žada kelti apie 11 proc. Jei neigiamos ekonominės tendencijos užsitęstų, siekdamas užtikrinti veiklos tęstinumą, įmonės dažniausiai ieškotų naujų rinkų (23 %) ir mažintų kitas veiklos sąnaudas (21 %; žr. 8 pav.). Darbuotojų atleidimą pasirinktų 16 proc. įmonių, statybos sektoriuje tokių įmonių būtų beveik ketvirtadalis. Vis dėlto įmonės kitais metais tikisi teigiamos darbuotojų samdos: 21 proc. įmonių ketina įdarbinti naujų darbuotojų, 12 proc. planuoja atleidimus (žr. 10 pav.). Pozityvūs signalai – prekybos ir

statybos įmonėse, kurios atitinkamai nurodė planuojančios darbuotojų skaičių didinti vidutiniškai 5 ir 4 proc. Tikėtina, kad darbuotojų paieška bus koncentruota šalies viduje, nes daugiau įmonių nurodo ketinančios nekeisti ar netgi šiek tiek mažinti darbuotojų iš užsienio dalį. Įmonės planuoja ne tik samdyti naujų darbuotojų, bet ir kelti esamų atlyginimą – 58 proc. įmonių nurodė per ateinančius 12 mėn. kelsiančios algas (žr. 11 pav.) – vidutiniškai tikimasi 11 proc. augimo. Apskritai visoje Lietuvoje įmonės numato atlyginimus didinti vidutiniškai 8 proc. per ateinančius 12 mėn. Skirtingai negu pernai, pagrindine didėjančių atlyginimų priežastimi nurodytas ne darbuotojų trūkumas, o mokesčių politika (30 %) ir padidėjanti produkcijos paklausa (21 %).

Įmonės tikisi, kad per ateinančius metus didės tiek išorės, tiek vidaus paklausa, o kainų augimas prislops. Lūkesčiai dėl didėjančios eksporto apimtys tebėra teigiami. Ateinančiais metais daugiau įmonių tikisi eksporto padidėjimo nei sumažėjimo (10 proc. p. skirtumas), visgi lūkesčiai yra kuklesni nei pernai (žr. 13 pav.). Didžiausiame eksportuojančiame sektoriuje – pramonėje – šis rodiklis sudarė 17 proc. punktų ir yra aukščiausias nuo 2020 m. Įmonės vis dar yra nusiteikusios optimistiškai ir dėl produkcijos paklausos didėjimo vidaus rinkoje: daugiau įmonių tikisi, kad vidaus paklausa padidės, nei sumažės (21 proc. p. skirtumas; žr. 9 pav.) – tikimasi 5 proc. didesnės paklausos. Kitąmet galima tikėtis lėtesnio kainų augimo nei pastaraisiais metais. Palyginti su 2022 m., įmonių, kurios numato kelti savo produktų ir paslaugų kainas, sumažėjo perpus (nuo 46 iki 23 %; žr. 12 pav.). Įmonės kainas kelti ketina vidutiniškai 3 proc., o statybų sektoriaus įmonės tikisi, kad per artimiausius metus pavyks parduoti savo produkciją už 9 proc. didesnę kainą.

Didėjančias sąnaudas planuojančios kompensuoti didesne apyvarta, įmonės tikisi išlaikyti esamą pelningumą, daugiau įmonių numato plėtrą. Artėjančiais metais daugiau įmonių tikisi nominaliojo apyvartų didėjimo nei mažėjimo (11 proc. p. skirtumas), tačiau, didėjant ir sąnaudoms (darbuotojų atlyginimams, žaliavoms, energijai), pelno augimo nesitikima (žr. 14 pav.). Įmonių investicijų planai, palyginti su praėjusiais metais, šiek tiek pagerėjo: 59 proc. įmonių investuos tiek pat, kiek pernai, o 17 proc. jas didins (2022 m. verslo plėtrą planavo 11 %; žr. 15 pav.)⁶. Pagrindinės priežastys, dėl kurių įmonės neplanuoja verslo plėtros, yra nepanaudojami gamybos pajėgumai ir nepalanki ekonominė aplinka (atitinkamai po 22 % plėtros neplanuojančių įmonių), taip pat nepalankios verslo perspektyvos (16 %) ir prasta įmonės ir partnerių finansinė būklė (14 %; žr. 16 pav.).

VEIKLOS FINANSAVIMAS IR SKOLINIMASIS IŠ KREDITO ĮSTAIGŲ

Vidaus ištekliai tampa esminiu įmonių veiklos finansavimo šaltiniu, įmonės savo veiklą vis mažiau finansuoja išorės šaltiniais dėl nenoro skolintis. Net 53 proc. įmonių norodė, kad vidaus ištekliais finansuojama labai reikšminga (didesnė nei 60 %) įmonės veiklos dalis – pernai tokių įmonių buvo 22 proc. (žr. 3 pav.). Tai lėmė, kad 2023 m. įmonės savo veiklai finansuoti naudojo kur kas mažiau išorės šaltinių. Apskritai įmonės rečiau naudojosi alternatyviais finansavimosi šaltiniais⁷: 2022 m. bent vieną alternatyvų finansavimosi šaltinį naudojusį įmonių dalis sudarė 93, o 2023 m. tokių įmonių buvo 72 proc. Veiklai finansuoti įmonės naudojosi ir valstybės parama, lizingu, išperkamoja nuoma, faktoringu ir ES fondų įsisavinimu, tačiau šiuos šaltinius įmonės įvardija kaip mažiau reikšmingus (atitinkamai 45, 38 ir 21 % įmonių juos laiko mažiau reikšmingais). Tikėtina, kad valstybės pagalbos reikšmingumas mažėjo ir dėl pasibaigusių pandeminių pagalbos priemonių. Kaip ir 2022 m., dauguma įmonių renkasi finansuoti vidaus ištekliais dėl nenoro skolintis, tačiau dalis pabrėžė finansavimo neprieinamumą⁸ (žr. 18 pav.). Nuo 2022 m. padidėjo dalis smulkiojo ir vidutinio verslo (SVV) įmonių, nurodžiusių, kad nors skolinimo priemonių rinkoje yra pakankamai,

⁶ Investuoti žadama į darbuotojų kvalifikacijos kėlimą, gamybos įrenginių modernizavimą ar pirkimą (atitinkamai po 14 % ketinančių investuoti įmonių).

⁷ Alternatyvūs finansavimosi šaltiniai: akcinio kapitalo didinimas, skolos vertybinių popierių emisija, ES fondų įsisavinimas, prekybos kreditai, valstybės finansinė parama, paskolos iš kitų ne finansų įmonių, įmonės akcininkų paskolos, paskolos iš kitų nei kredito įstaigos finansų įstaigų, lizingas, išperkamoji nuoma ir faktoringas.

⁸ *Nenoras skolintis*: įmonės neturi poreikio skolintis (73 %), jų savininkai nenori prisiimti papildomų įsipareigojimų (56 %) arba prarasti valdymo kontrolės (45 %); *finansavimo neprieinamumas*: įmonėms trūksta informacijos (38 %), skolinimosi procedūros joms yra pernelyg sudėtingos ar ilgos (34 %), skolintis yra per brangu (33 %), trūksta užstato (27 %).

tačiau trūksta informacijos, kaip pasirinkti ir naudoti teikiamomis priemonėmis (nuo 6 iki 16 %; žr. 20 pav.). Tai rodo, kad SVV finansavimo gerinimui reikalinga kokybiškesnė informacijos sklaida apie finansavimo šaltinių įvairovę.

Lietuvos verslui kredito įstaigos yra vis mažiau reikšmingas veiklos finansavimo šaltinis. Įmonių, nesinaudojančių kredito įstaigų siūlomomis paskolomis, dalis paaugo nuo 60 proc. (pernai) iki 72 proc. (2023 m.) (žr. 3 pav.). Apskritai per pastaruosius 12 mėn. į finansų įstaigas dėl paskolų besikreipusių įmonių dalis sumažėjo nuo 42 proc. (2022 m.) iki 25 proc. (2023 m.). Dauguma (63 %) nesikreipusių įmonių nurodė, kad skolintis tiesiog nebuvo poreikio, o tai rodo sumažėjusią paskolų paklausą. Kad neužtenka žinių ar informacijos apie skolinimosi alternatyvas, teigė 11 proc. įmonių, o dešimtadalį atgrasė pernelyg didelė skolinimosi kaina.

Nepaisant kylančių palūkanų normų ir griežtėjančių skolinimo standartų, su sunkumais pasiskolinti susiduriančių įmonių dalis nepadidėjo, nors atmetamų mažų įmonių paraiškų per metus padaugėjo. Dvigubai sumažėjo įmonių, manančių, kad skolinimas iš kredito įstaigų yra visiškai arba iš dalies apribotas – nuo 55 proc. (2022 m.) iki 27 proc. (2023 m.); žr. 17 pav.). Apribotu skolinimu panašiai gausiai skundžiasi visų dydžių įmonės (32 % didelių, 29 % mažų ir 20 % vidutinių įmonių), o didžioji dalis (41 %) įmonių įvardijo, kad skolinimas verslui per metus nepakito. Per metus sumažėjo įmonių, kurių paskolų paraiškos buvo atmestos arba tik iš dalies patenkintos (nuo 38 iki 31 %; žr. 6 pav.). Reikšmingiausiai tokių paraiškų dalis sumažėjo pramonės (nuo 31 iki 18 %) ir prekybos (nuo 52 iki 43 %) sektoriuose (žr. 23 pav.). Šį pokytį labiausiai lėmė dvigubai sumažėjusi atmetamų arba nevisiškai patenkinamų didelių įmonių paraiškų dalis (nuo 46 iki 23 %), o mažų įmonių situacija suprastėjo (tokių paraiškų dalis padidėjo nuo 28 iki 47 %, tačiau vis dar yra mažesnė nei priešpandeminiu laikotarpiu). Tarp labai jaunų (savo veiklą vykdančių iki 5 m.) įmonių tokių paraiškų – kas antra. Įmonių teigimu, paraiškų atmetimo dažniausios priežastys: prastai įvertinta įmonės finansinė būklė ir nepakankamas užstatas (atitinkamai po 24 %). Įmonių, susiduriančių su sunkumais pasiskolinti, dalis per metus nepadidėjo (44 %; žr. 5 pav.). Per metus padvigubėjo įmonių, kurioms sudėtingiau pasiskolinti ilgalaikėms investicijoms, tačiau skolinimasis apyvartinėms lešoms palengvėjo (žr. 22 pav.).

Per ateinančius metus įmonės ketina labiau diferencijuoti veiklos finansavimosi šaltinius didindamos finansavimą iš išorės, tačiau iš kredito įstaigų skolinsis mažiau. Daugiau įmonių ketina mažinti, nei didinti, šiuo metu pagrindinį finansavimosi šaltinį – vidaus išteklius (–17 proc. p. skirtumas), juos pakeisdamos tradiciniais ir alternatyviais išorės finansavimosi šaltiniais: valstybės parama, ES fondų įsisavinimu, lizingu, išperkamąja nuoma, faktoringu ir kitais (žr. 21 pav.). Valstybės pagalbos priemonėmis per pastaruosius 12 mėn. pasinaudojo beveik 23 proc. įmonių, tačiau ateityje tai daryti ketinančių – beveik dvigubai daugiau (45 %). Įmonės ketina kreiptis tiek dėl INVEGOS suteikiamų garantijų, tiek dėl tiesioginių paskolų. Per artimiausius 12 mėn. įmonių poreikis skolintis iš kredito įstaigų mažės (žr. 19 pav.), o kredito prieinamumą pagerintų aiškesnė komunikacija iš finansuotojų apie paskolų sąlygas ir tinkamą dokumentų užpildymą.

ĮSIPAREIGOJIMŲ VYKDYMAS

Išaugusių palūkanų normų aplinkoje įmonės ir toliau vykdė savo įsipareigojimus ir tebėra pakankamai atsparios, tačiau pramonės sektoriui sekėsi sudėtingiau. Apskritai įmonės turi pakankamai lėšų tiek užtikrinti tolesnį veiklos vykdymą, tiek ir vykdyti turimus įsipareigojimus. Įmonių likvidžių rezervų pakankamumas kurį laiką leistų joms tęsti veiklą be išorės pagalbos: beveik pusė įmonių veiklą tęsti galėtų bent 6 mėn., dar trečdalis – nuo 3 iki 6 mėn. (žr. 4 pav.) Padidėjusios palūkanų normos daugumai įmonių problemų gražinant paskolą nesukėlė (56 % finansų įstaigoms įsipareigojimų turėjusių įmonių; žr. 2 pav.). Atspariausios – mažos ir vidutinės įmonės (66 % ir 58 %), pusė didelių įmonių problemų neturėjo. Daliai įmonių padidėjo poreikis paskolą refinansuoti palankesnėmis sąlygomis ar pakeisti turimų sutarčių sąlygas (atitinkamai 15 ir 13 %). Kas dešimta įmonė dėl pakilusių palūkanų normų paskolą gražinti vėlavo, o pramonės sektoriuje tokių įmonių dalis sudarė 20 proc. Palyginti su 2022 m., sumažėjo įmonių,

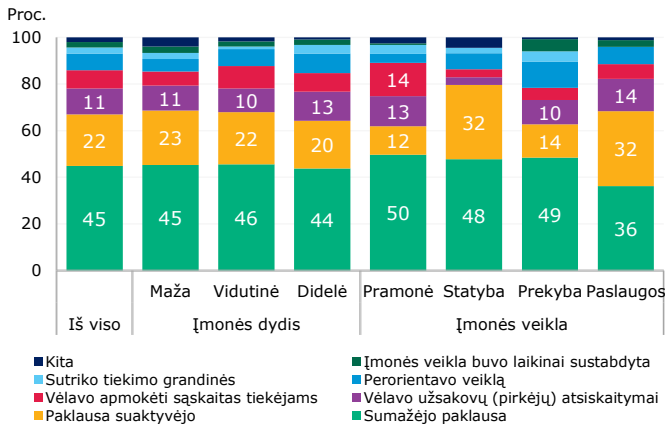
kurios vėlavo apmokėti ar visiškai neapmokėjo sąskaitų kitoms įmonėms (nuo 43 iki 28 %; žr. 24 pav.). Pramonės sektoriaus įmonių situacija buvo prasčiausia: 27 proc. įmonių nurodė, kad vėlavo iki ketvirtadalio jų apmokėjimų, bet ši dalis per metus paaugo nedaug (2023 m. tokių pramonės sektoriaus įmonių buvo 22 %). Apskritai vėluojančių mokėjimų ar neapmokėtų sąskaitų iš kitų įmonių ir namų ūkių gerokai sumažėjo: vos 30 proc. įmonių skundėsi mokėjimų vėlavimu – pernai tokių buvo 67 proc., o mokėjimų apskritai nesulaukė tik 3 proc. įmonių (žr. 25 pav.).

Ateinančiais metais įmonės tikisi ir toliau būti atsparios, o susiklosčius nepalankiai padėčiai kredito įstaigų rizika turėtų būti apribota dėl didelės paskolų užtikrinimo priemonių dalies.

Bankrotų tikimybė per metus nepakito: kaip ir 2022 m., 42 proc. visų įmonių mano, kad per artimiausius metus gali padidėti bankrotų skaičius (žr. 26 pav.). Gerokai sumažėjo bankrotų besitikinčių įmonių dalis statybos įmonių segmente (nuo 54 % pernai iki 40 % šiemet), o pramonės sektoriuje – priešingai, nuotaikos tapo šiek tiek niūresnės – daugiau bankrotų tikisi 44 proc. įmonių, o 2022 m. tokių buvo 37 proc. Įmonių teigimu, aiškiausiai apie didėjančius bankrotus perspėja padažnėję atsiskaitymų vėlavimai iš užsakovų. Kredito įstaigų rizika dėl galimo įmonių įsipareigojimų nevykdymo – pakankamai apribota. Absoliuti dauguma (91 %) įmonių savo paskolas bankams yra užtikrinusios užstatu (šis lygis stabilus jau pastaruosius porą metų). Dažniausiai įmonės renkasi turto įkeitimą (35 %) ir fizinių asmenų laidavimą (18 %).

Svarbiausi momentai

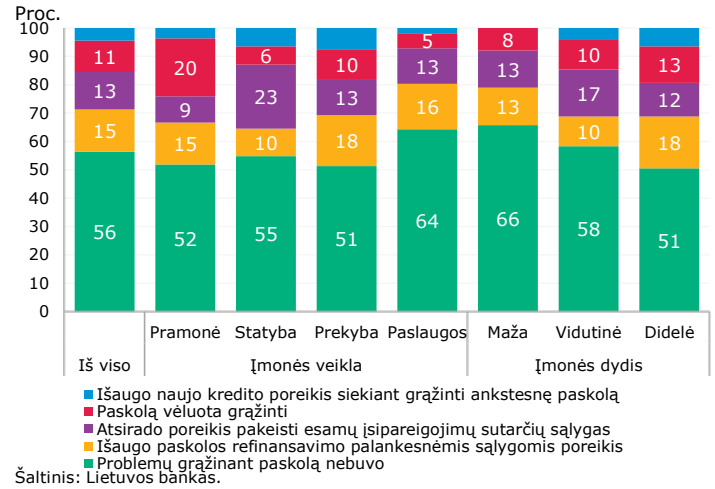
1 pav. Kaip Jūsų įmonę paveikė suprastėjusi ekonominė aplinka?

Šaltinis: Lietuvos bankas.

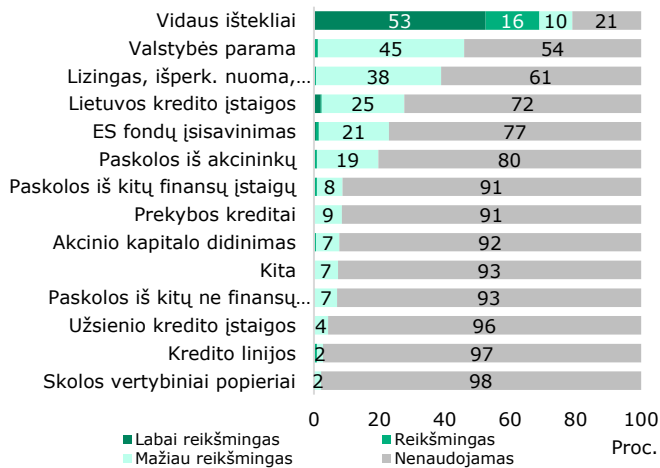
Pastaba: „Sumažėjo paklausa“ apima atšauktus arba atidėtus užsakymus ir sumažėjusią paklausą.

2 pav. Ar dėl išaugusių palūkanų normų Jūsų įmonei kilo sunkumų gražinant turimą paskolą?

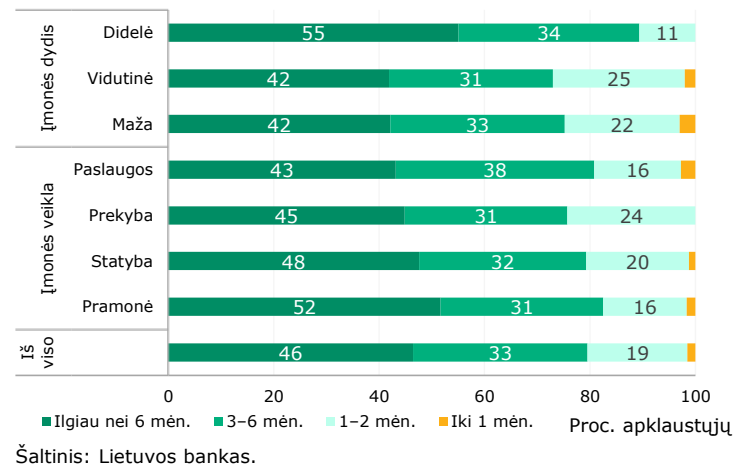
Šaltinis: Lietuvos bankas.

3 pav. Kokie buvo Jūsų įmonės veiklos finansavimo šaltiniai per praėjusius 12 mėn?

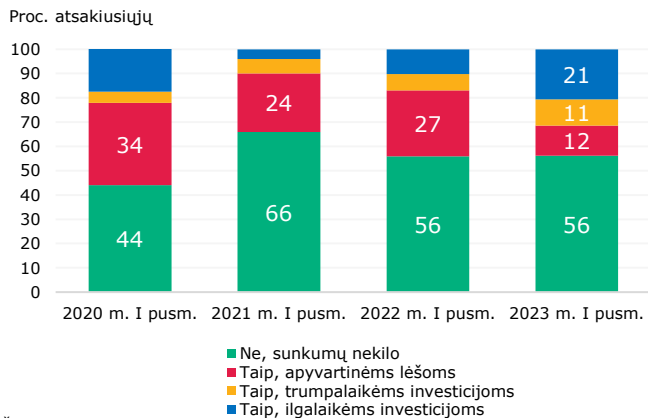
Šaltinis: Lietuvos bankas.

4 pav. Kiek ilgai Jūsų įmonė galėtų tęsti veiklą be išorės pagalbos su turimais likvidžiais rezervais?

Šaltinis: Lietuvos bankas.

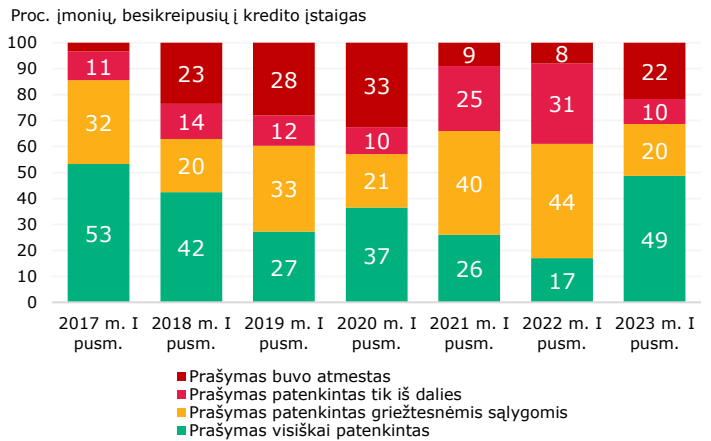
5 pav. Ar per praėjusius 12 mėn. Jūsų įmonei kilo sunkumų pasiskolinti konkrečiam tikslui?

Šaltinis: Lietuvos bankas.

Pastaba: iki 2022 m. buvo klausiama apie paskutinius 6 mėn.

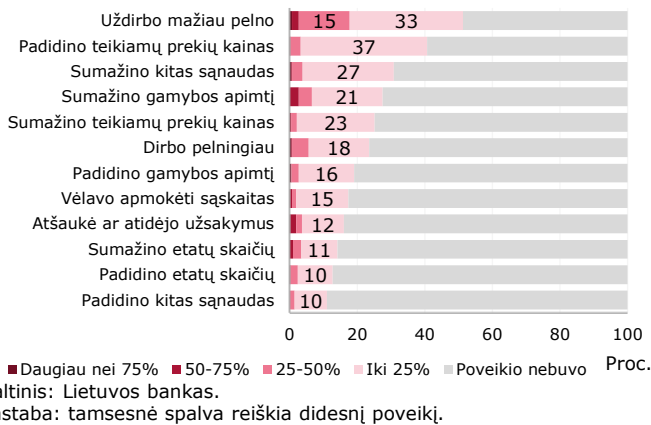
6 pav. Ar prašymą pasiskolinti ir (ar) pakeisti esamų įsipareigojimų sąlygas kredito įstaiga visiškai patenkino

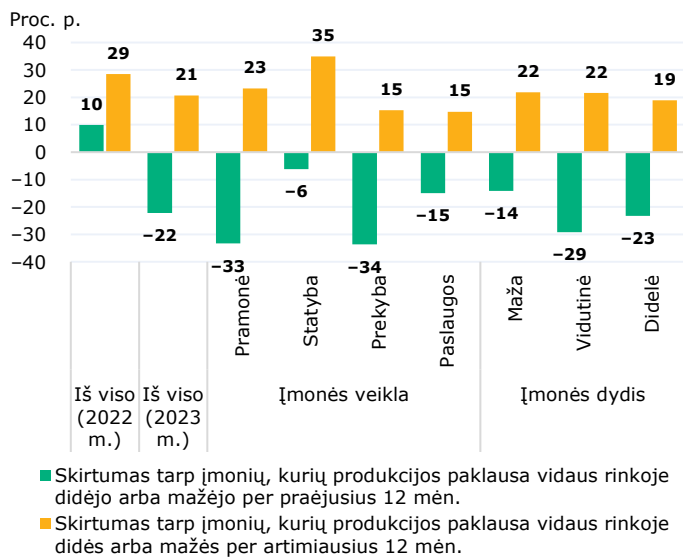
Šaltinis: Lietuvos bankas.

Ekonominė aplinka

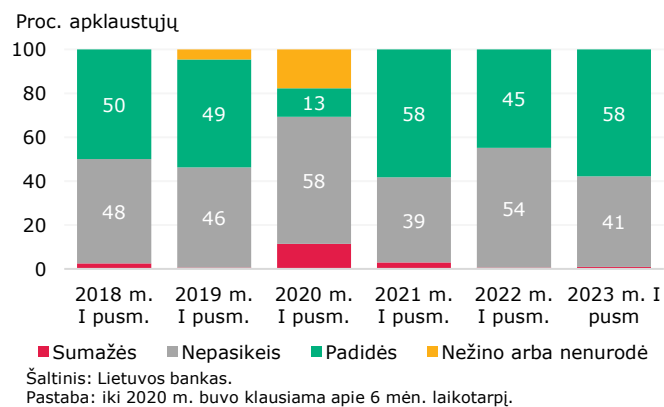
7 pav. Koks yra suprastėjusios ekonominės aplinkos poveikis Jūsų įmonei?

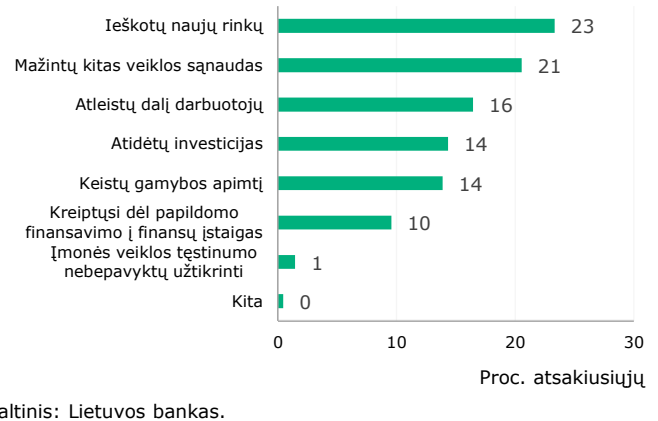
9 pav. Kaip keitėsi (keisis) Jūsų įmonės parduodamos produkcijos (teikiamų paslaugų) paklausa vidaus rinkoje per praėjusius 12 mėn. (artimiausius 12 mėn.)?

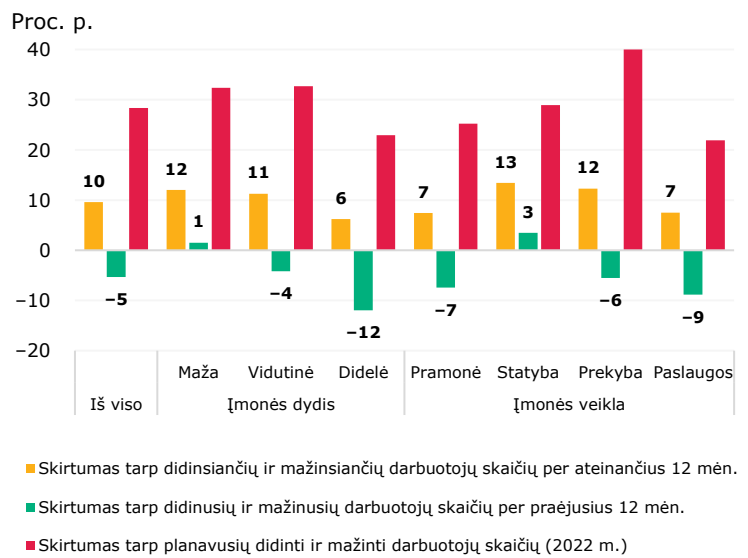
11 pav. Kaip keisis Jūsų įmonėje dirbančių darbuotojų atlyginimai per artimiausius 12 mėn.?

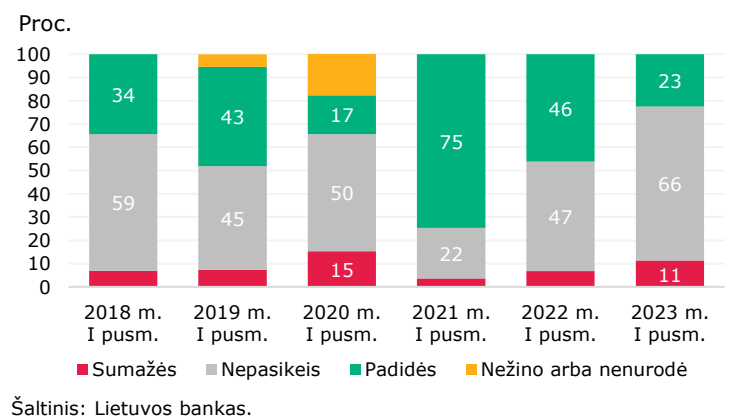
8 pav. Jei neigiamos ekonominės tendencijos užsitęstų, kokių veiksmų Jūsų įmonė imtųsi veiklos tęstinumui užtikrinti?

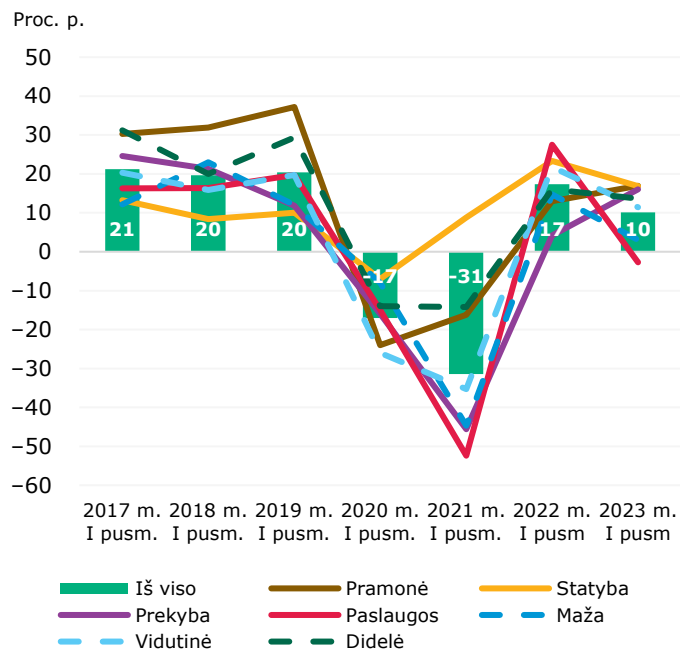
10 pav. Kaip pasikeitė Jūsų įmonės darbuotojų skaičius per praėjusius 12 mėn. ir kaip keisis per artimiausius 12 mėn.?

12 pav. Kaip keisis Jūsų įmonės parduodamos produkcijos (teikiamų paslaugų) kainos per artimiausius 12 mėn.?

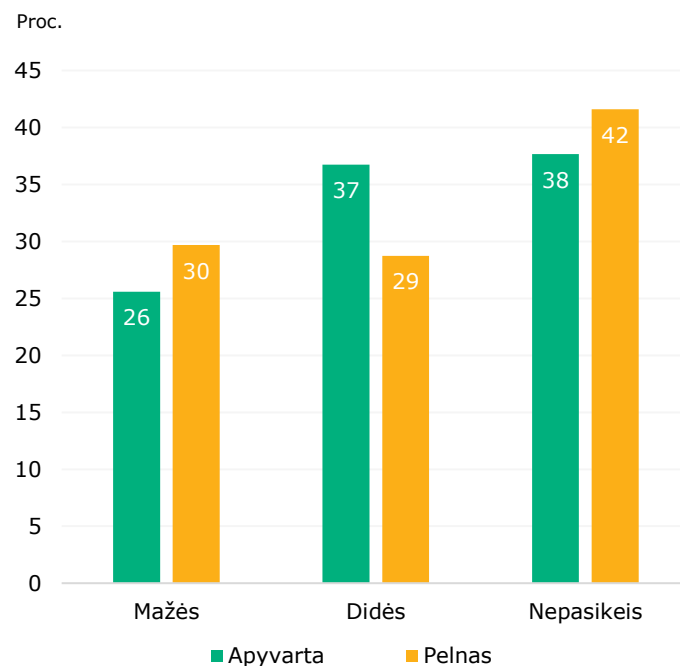

13 pav. Jūsų vertinimu, kaip keisis Jūsų įmonės eksportuojamų prekių (paslaugų) apimtis per artimiausius 12 mėn.?

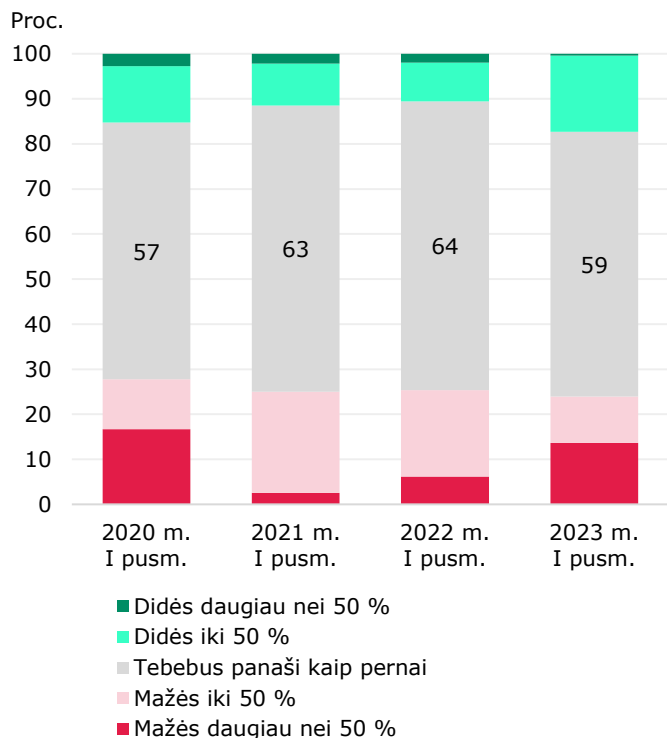
Pastaba: skirtumas tarp įmonių, manančių, kad eksportas didės arba mažės.
Šaltinis: Lietuvos bankas.

14 pav. Kaip keisis Jūsų įmonės apyvarta ir pelnas per artimiausius 12 mėn.?

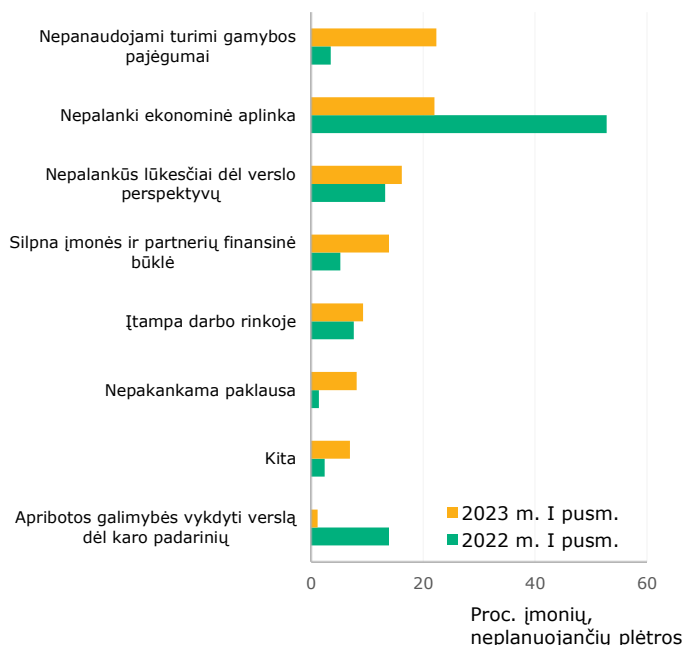
Šaltinis: Lietuvos bankas.

15 pav. Kaip keisis jūsų įmonės investicijų apimtis per artimiausius 12 mėn.?

Šaltinis: Lietuvos bankas.

16 pav. Dėl kokios priežasties Jūsų įmonė neplanuoja verslo plėtros?

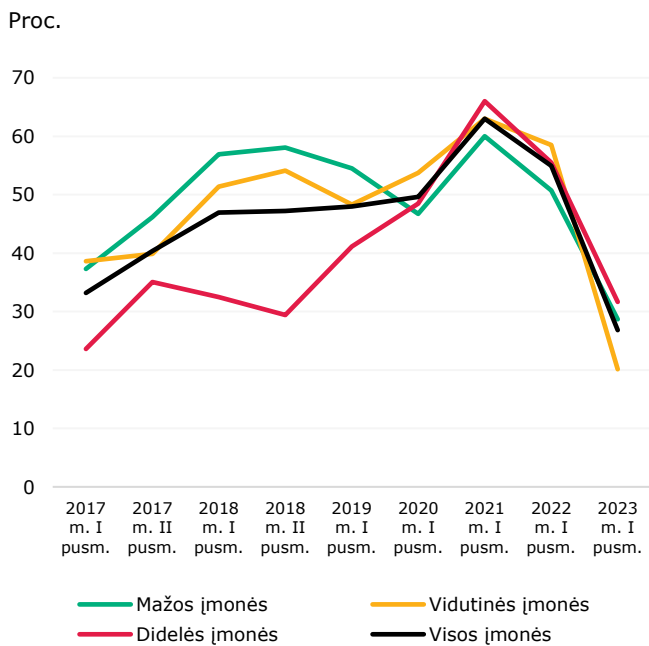

Šaltinis: Lietuvos bankas.

Pastaba: „Įtampa darbo rinkoje“ apima spartų darbo užmokesčio augimą ir darbuotojų trūkumą. „Kita“ apima sudėtingą finansavimo gavimą, nepalankią politinę ar teisinę aplinką, gamybos išlaidų augimą, kitas priežastis.

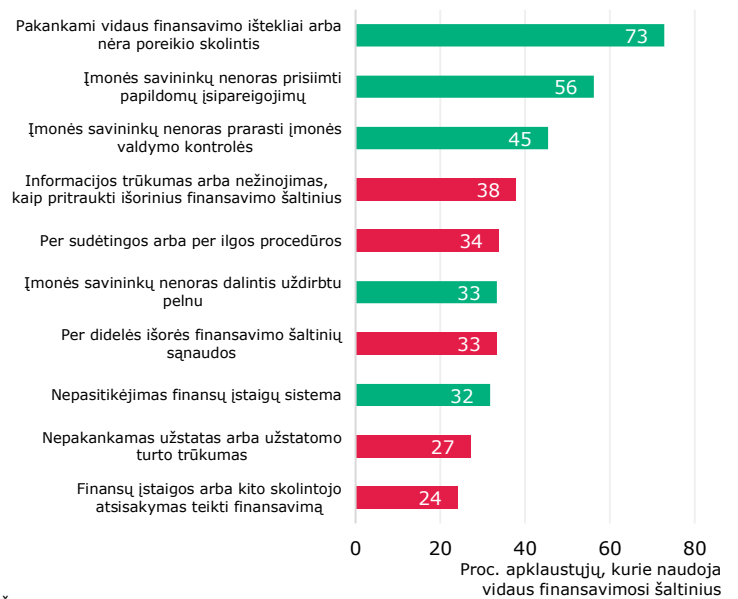
Veiklos finansavimas ir skolinimasis iš kredito įstaigų

17 pav. Ar, Jūsų nuomone, kreditavimas verslui yra apribotas? Įmonės, manančios, kad skolinimas yra visiškai arba iš dalies apribotas

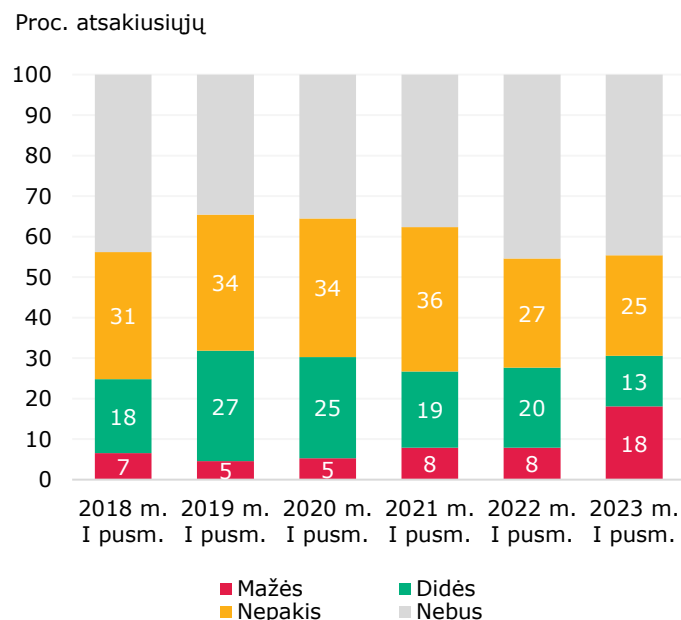
Šaltinis: Lietuvos bankas.

18 pav. Kiek svarbūs buvo šie veiksniai renkantis vidaus finansavimo išteklius verslo poreikiams tenkinti?

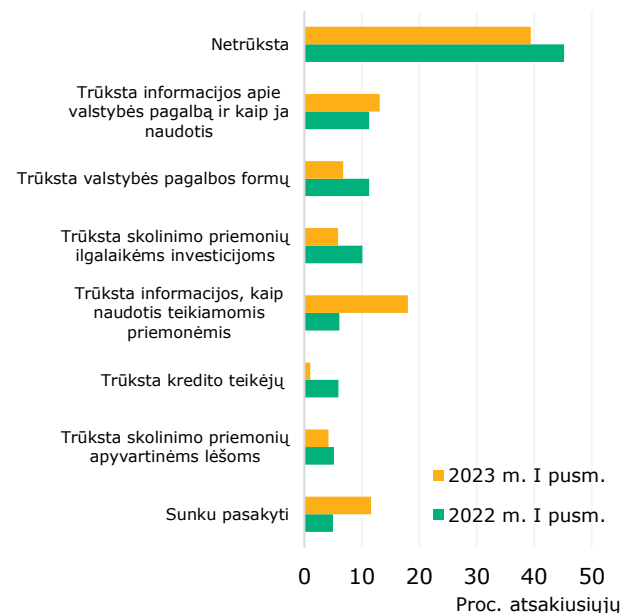
Šaltinis: Lietuvos bankas.
Pastabos: įmonės, pasirinkusios veiksnį kaip labai svarbų. Galimi keli atsakymų variantai. Žaliai pažymėti veiksniai, susiję su nenoru skolintis, raudonai – su finansavimo neprieinamumu.

19 pav. Kaip keisis Jūsų įmonės skolinimasis iš finansų įstaigų poreikis per artimiausius 12 mėn.?

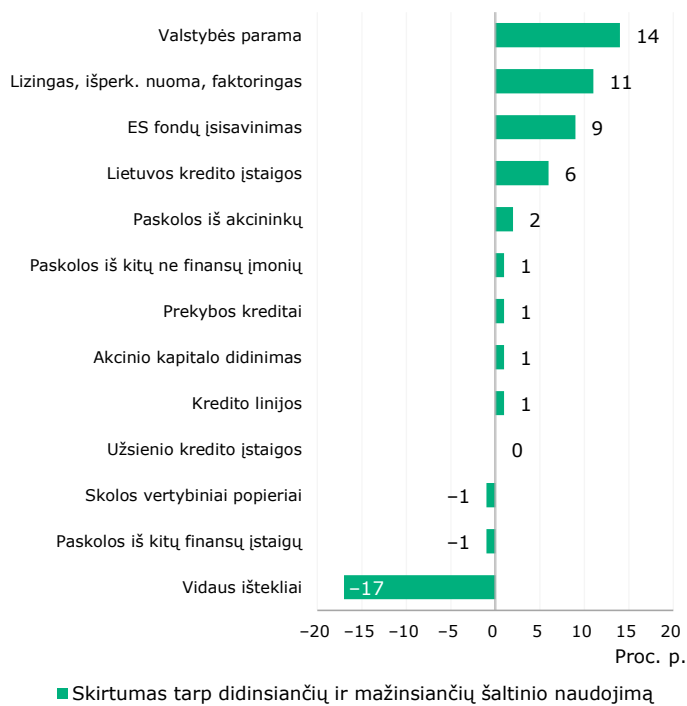
Šaltinis: Lietuvos bankas.

20 pav. Ar, Jūsų nuomone, rinkoje yra pakankamai skolinimo priemonių?

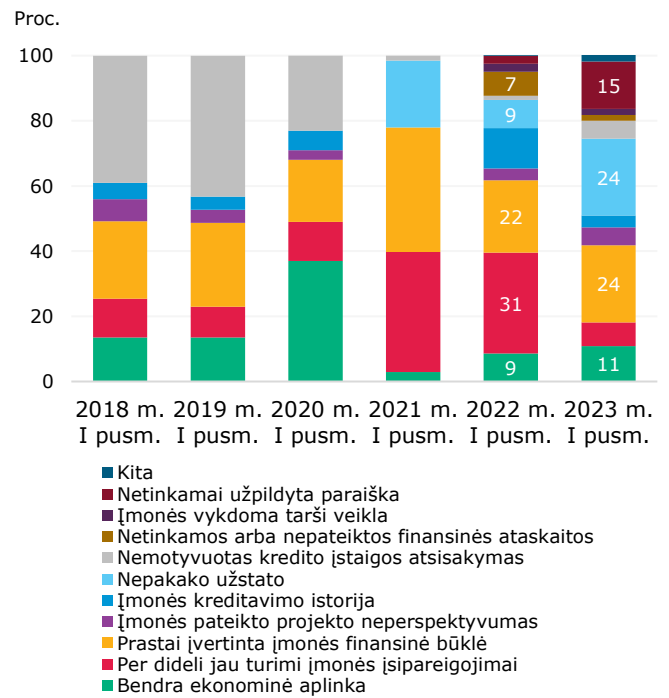
Šaltinis: Lietuvos bankas.

21 pav. Kokia bus naudojamų veiklos finansavimo šaltinių kaita per artimiausius 12 mėn.?

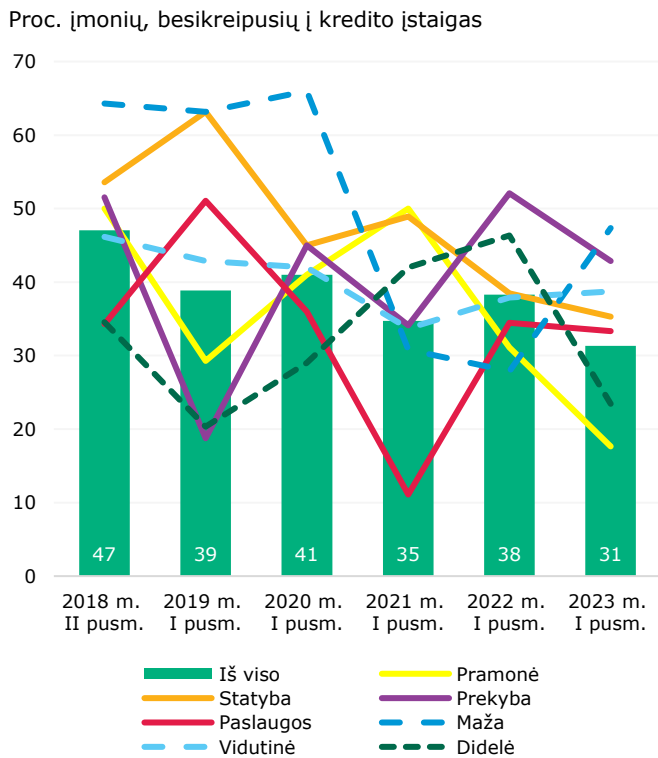
Šaltinis: Lietuvos bankas.

22 pav. Kokios buvo nurodytos prašymo pasiskolinti ir (ar) pakeisti esamų įsipareigojimų sutarčių sąlygas netenkinimo ar nevisiško patenkinimo priežastys?

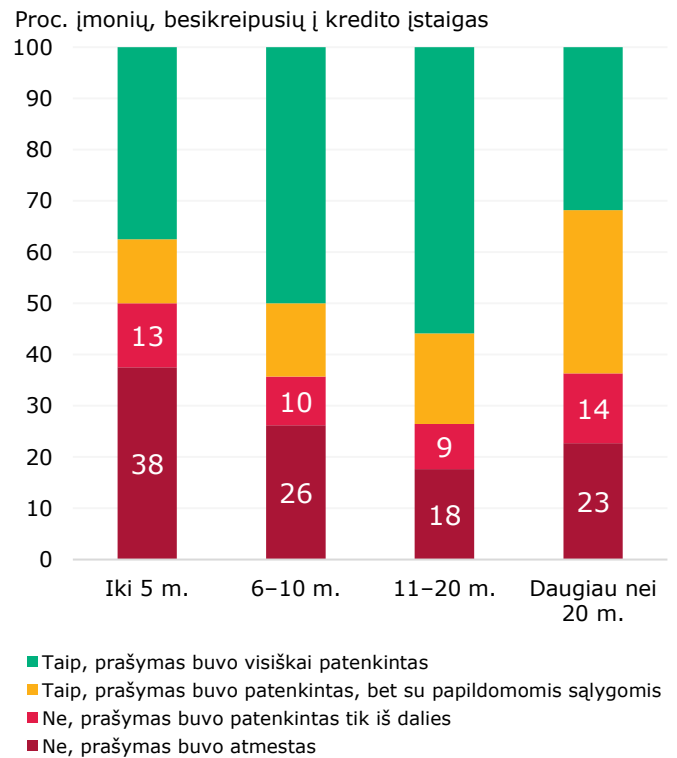

Šaltinis: Lietuvos bankas.

23 pav. Ar prašymą pasiskolinti ir (ar) pakeisti esamų įsipareigojimų sutarčių sąlygas finansų įstaigos visiškai patenkino?

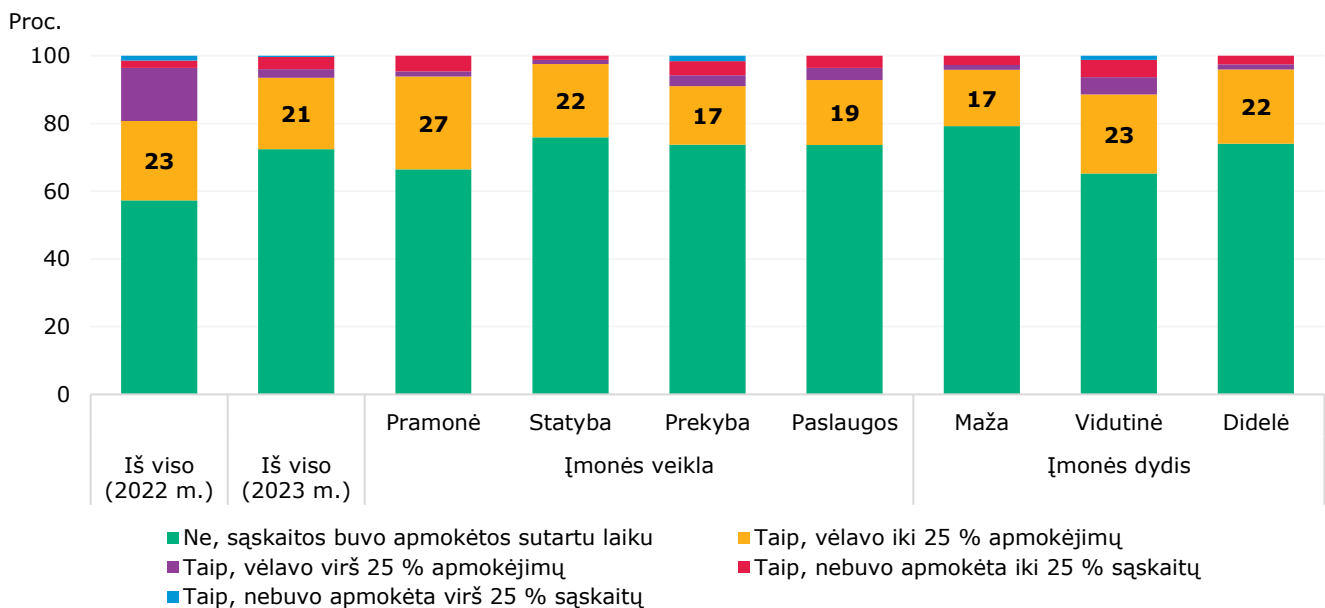
Šaltinis: Lietuvos bankas.
Pastaba: Atmestų ir nevisiškai patenkintų paraiškų dalis.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

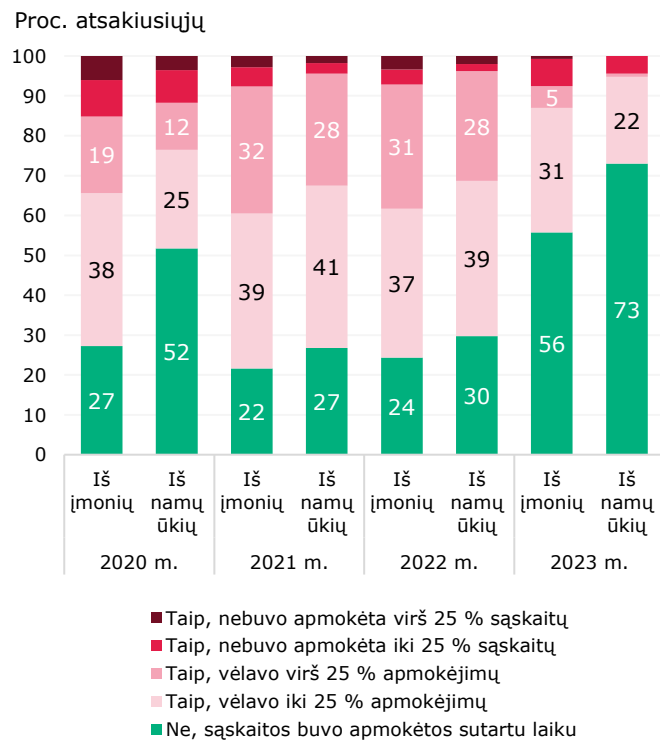
Įsipareigojimų vykdymas

24 pav. Ar Jūsų įmonė susidūrė su sunkumais apmokėti sąskaitas kitoms įmonėms per praėjusius 12 mėn.?

Šaltinis: Lietuvos bankas.

25 pav. Ar Jūsų įmonė susidūrė su neapmokėtomis sąskaitomis iš įmonių ir namų ūkių per praėjusius 12 mėn.?

Šaltinis: Lietuvos bankas.

Pastaba: iki 2022 m. buvo klausiama apie praėjusius 6 mėn.

26 pav. Ar, Jūsų nuomone, rinkoje yra ženklų, kad per artimiausius metus, palyginti su pastaruju pusmečiu, gali išaugti įmonių bankrotų skaičius?

Šaltinis: Lietuvos bankas.